

Kompenzácie po novom

JUDr. Eva Madajová, sociálna poradkyňa

Len do konca decembra 2008 platí zákon o sociálnej pomoci (číslo 195/1998 Z. z.), podľa ktorého boli aj diabetici posudzovaní ako občania s ťažkým zdravotným postihnutím, bol im vystavený preukaz ŤZP alebo ŤZP/S, poskytované peňažné príspevky ako kompenzácie ich nepriaznivého zdravotného stavu, boli posudzovaní, či sú napr. odkázaní na individuálnu prepravu, či ich motorové vozidlo bude označené modrým vozíčkom. Od 1. januára 2009 bude doterajší zákon o sociálnej pomoci nahradený novým zákonom, a to konkrétne zákonom číslo 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Čo nový zákon pre diabetikov prináša?

Základné pojmy

Kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa zákona číslo 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

Ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravot-

Zákon upravuje právne vzťahy pri:

- poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia,
- vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len „preukaz“),

- parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len „parkovací preukaz“).

Cieľom úpravy právnych vzťahov je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom.

ného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

Účastníci právnych vzťahov

a) fyzická osoba, ktorá je

1. občan Slovenskej republiky, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo prechodný pobyt,
2. cudzinec, ktorý je občan členského štátu Európskej únie, štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie (ďalej len „Európsky hospodársky priestor“) a ktorý má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a je zamestnaný alebo študuje na štátom uznanej škole na území Slovenskej republiky,
3. cudzinec, ktorý je občan štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorý má registrovaný trvalý pobyt na neobmedzený čas na území Slovenskej republiky,
4. rodinný príslušník cudzinca uvedeného v druhom bode, ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky /je manžel, manželka, rodič a nezaopatrené dieťa/,
5. cudzinec, ktorý je rodinný príslušník občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky /je manžel, manželka, rodič a nezaopatrené dieťa/,
6. cudzinec, ktorý nie je občan štátu Európskeho hos-

podárskeho priestoru a ktorého práva na kompenzáciu zaručuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá bola uverejnená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky,

7. cudzinec, ktorému bol udeľený azyl.

b) príslušný orgán, ktorým je

1. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
2. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“),
3. úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“).

Oblasti kompenzácie

Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sa kompenzujú v oblasti

- a) mobility a orientácie,
- b) komunikácie,
- c) zvýšených výdavkov,
- d) sebaobsluhy.

Oblasť mobility a orientácie – kompenzuje sa znížená pohybová schopnosť alebo znížená orientačná schopnosť. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie sa. Znížená pohybová schopnosť a znížená orientačná schopnosť je obmedzená schopnosť samostatne sa premiestňovať v dôsledku narušenia telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

Oblasť komunikácie – kompenzuje sa narušená schopnosť komunikácie. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je umožniť styk so spoločenským prostredím a sprístupniť informácie. Narušená schopnosť komunikácie je obmedzená schopnosť komunikovať v dôsledku poškodenia alebo straty telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

Oblasť zvýšených výdavkov – kompenzujú sa zvýšené výdavky

- a) na diétne stravovanie,
- b) súvisiace

1. s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia,
2. so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,
3. so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

Účelom kompenzácie v oblasti zvýšených výdavkov je zmierniť dôsledky pravidelných zvýšených výdavkov spojených s ťažkým zdravotným postihnutím fyzickej osoby.

Oblasť sebaobsluhy – kompenzuje sa obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je poskytnúť pomoc pri úkonoch sebaobsluhy. Obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy je stav, keď fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v dôsledku poškodenia alebo straty telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií si sama nemôže zabezpečiť úkony

sebaobsluhy, úkony starostlivosti o svoju domácnosť alebo realizovať základné sociálne aktivity.

Posudková činnosť na účely kompenzácie, na účely preukazu a parkovacieho preukazu

Posudková činnosť na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu:

1. lekárska posudková činnosť,
2. sociálna posudková činnosť.

Posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného

orgánu, sociálny pracovník príslušného orgánu a iní prizvaní odborníci najmä z oblasti stavebníctva, architektúry, ergoterapie a pomôcok.

Lekárska posudková činnosť

- a) hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby,
- b) určovanie miery funkčnej poruchy,
- c) posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia,

- d) posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- e) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie,
- f) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6.

Lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore (diabetológia, neuroológia, nefrológia, detská endokrinológia, oftalmológia, ap.) a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu. Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu. (príloha 1 zákona).

Ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku. Posudkový lekár požiada poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o kompletizáciu lekárskeho nálezu, ak je lekársky nález

neúplný. **Lekársky nález** je na účely tohto zákona aktuálny, ak **nie je starší ako šesť mesiacov**. Posudkový lekár vychádza z lekárskeho nálezu, z ktorého vychádzal pri poslednom posúdení, ak od posúdenia fyzickej osoby neuplynulo viac ako šesť mesiacov a nie sú známe nové skutočnosti o jej zdravotnom stave, ktoré podmieňujú zmenu miery funkčnej poruchy alebo zmenu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.

Posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od

ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

Posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby. Posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada.

Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, záve-

ry k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

Na účely preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadre-

nie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti **na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6** je potvrdenie, ktoré obsahuje vyjadrenie, či fyzická osoba je fyzicky schopná a psychicky schopná vykonávať opatrovanie, alebo či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je schopná udeliť písomný súhlas a odôvodnenie.

Ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej po-

ruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

Miera funkčnej poruchy

Na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3.

U fyzickej osoby s diabetes mellitus:

Cukrovka

- a) **II. typu kompenzovateľná**
  - 1) diétou (bez komplikácií DM) **30 %**
  - 2) diétou a perorálnou liečbou (bez komplikácií DM) **40 %**
- b) **I. a II. typu kompenzovateľná inzulínom a dié-**

- tu bez komplikácií **50 %**
- c) **ťažko kompenzovateľná inzulínom alebo cukrovka detského veku 60 %**
- d) **chronické komplikácie cukrovky (diabetická mikroangiopatia, retinopatia, neuropatia, nefropatia a diabetická noha) 70 % - 80 %**

Ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením. Mieru funkčnej poruchy možno zvýšiť o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že spôsobujú znevýhodnenie.

Miera funkčnej poruchy, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 3, sa určí podľa miery funkčnej poruchy, ktorá je svojím charakterom a rozsahom najviac porovnateľná s mierou funkčnej poruchy uvedenou v prílohe č. 3.

Ak je predpoklad, že dôjde k zmene určenej miery funkčnej poruchy, posudkový lekár určí termín opätovného posúdenia zdravotného stavu a príslušný orgán vyzve fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím na opätovné posúdenie zdravotného stavu. Ak je zdravotný stav fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie, posudkový lekár neurčí termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Sociálna posudková činnosť

- posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- posudzovanie všetkých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14; na účely parkovacieho preukazu sa posudzuje len oblasť mobility a orientácie a
- navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach.

Sociálna posudková činnosť sa vykonáva, ak je fyzická osoba posúdená ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím. Vykonáva ju sociálny pracovník príslušného orgánu. Pri vykonávaní sociálnej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s posudkovým lekárom, s odborníkmi z oblasti stavebníctva, architektúry, ergoterapie a pomôcok.

Sociálna posudková činnosť sa vykonáva za účasti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie. Sociálna posudková činnosť sa môže vykonávať aj za účasti fyzickej osoby, ktorú fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určí a aj v prostredí, v ktorom sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím obvykle zdržiava.

Posudzovanie individuál-

nych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie jej schopností a úsilia riešiť svoju nepriaznivú životnú situáciu vlastným pričinením.

Posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie schopnosti a rozsahu pomoci, ktorú jej poskytuje rodina. Za rodinu na účely posudzovania rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje jej manžel alebo manželka, rodičia a deti.

Posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, zahŕňa najmä hodnotenie dopravných systémov a podmienok bývania vrátane prístupnosti stavieb občianskeho vybavenia podľa osobitného predpisu.

Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je **posudkový záver**, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

Zvýšené výdavky na diétne stravovanie

sú výdavky na obstaranie potravín spojených s dodržiavaním diétneho režimu.

Kompenzácia zvýšených výdavkov na diétne stravovanie u diabetikov – príloha č. 5

- diabetes mellitus typ I.,
- diabetes mellitus typ II. inzulidependentný s komplikáciami.

Výška peňažného príspevku na diétne stravovanie diabetikov § 38 ods. 4:

9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v druhej skupine.

Výška životného minima od 1. júla 2008

- 5 390 Sk mesačne pre jednu plnoletú fyzickú osobu,
- 3 760 Sk mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
- 2 460 Sk mesačne, ak ide o zaopatrené neplnoleté dieťa alebo ak ide o nezaopatrené dieťa.

Príklady aktuálneho životného minima pre niektoré typy domácností:

- *jednotlivec 5 390 Sk mesačne,*
- *jednotlivec s dieťaťom 7 850 Sk mesačne (5 390 + 2 460),*
- *dvojica Sk mesačne 9 150 Sk mesačne (5 390 + 3 760),*
- *rodičia s dvomi deťmi 14 070 Sk mesačne (5 390 + 3 760 + 2 460 + 2 460),*
- *rodičia so štyrmi deťmi 18 990 Sk mesačne (5 390 + 3 760 + 4 x 2 460).*

Peňažný príspevok na zvýšené výdavky nemožno poskytnúť, ak príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyšší ako trojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.

Nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu a nárok na jeho výplatu vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o jeho priznaní. Peňažný príspevok na kompenzáciu sa prizná a vypláca od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o peňažnom príspevku na kompenzáciu. Peňažný príspevok na kompenzáciu sa poskytuje za celý kalendárny mesiac, a to aj vtedy, keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca.

Preukaz

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta trvalého bydliska žiadateľa – fyzickej osoby vyhotoví preukaz, ak z právoplatného rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu alebo z právoplatného rozhodnutia o preukaze vy-

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v .....

PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Fotografia 30 x 40 mm

* 000000

Držiteľ: .....

Dátum narodenia: .....

Trvalý pobyt: ..... dňa .....

V ..... dňa .....

Podpis držiteľa preukazu

Odtlačok pečiatky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podpis oprávnenej osoby

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v .....

PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM SO SPRIEVODCOM

Fotografia 30 x 40 mm

* 000000

Držiteľ: .....

Dátum narodenia: .....

Trvalý pobyt: ..... dňa .....

V ..... dňa .....

Podpis držiteľa preukazu

Odtlačok pečiatky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podpis oprávnenej osoby

POZNÁMKA
CARD OF PERSON WITH DISABILITIES

POUČENIE
Stratu preukazu treba ohlásiť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý ho vyhotovil. Držiteľ preukazu je povinný tomuto orgánu ohlásiť zmenu trvalého pobytu a prízviska.
Preukaz je platný len s predloženým **preukazom totožnosti**.
Zneužitie preukazu je trestné.

plýva, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

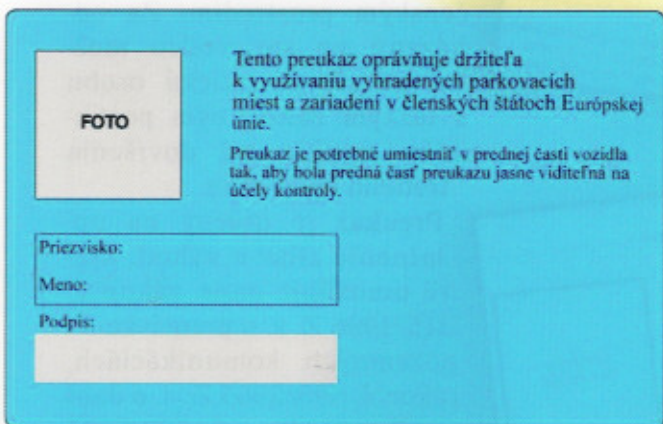
Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom sa vyhotovuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby alebo na pomoc psa so špeciálnym výcvikom pri zabezpečovaní pohybu, orientácie a komunikácie so spoločenským prostredím. Za odkázanú na sprievodcu možno považovať fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím najskôr od dovŕšenia tretieho roku veku.

Preukaz je určený na uplatnenie zliav a výhod, ktoré umožňuje napr. zákon č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách, zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi, zákon č. 164/1996 Z. z. o dráhach, zákon č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave.

Parkovací preukaz

Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná podľa posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, vyhotoví úrad práce, sociálnych vecí a rodiny parkovací preukaz na základe právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze.

Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti

a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,

b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo

c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania sa pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

Doba platnosti parkovacieho

zdravotným postihnutím odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzická osoba, ktorá má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí.

Na vozidle prepravujúcom fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickú osobu, ktorá má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí, a na vozidle vedenom fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanou na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom sa umiestňuje parkovací preukaz na prednom skle vozidla tak, aby bola predná časť parkovacieho preukazu jasne viditeľná na účely policajnej kontroly.

Vodič vozidla parkovací preukaz odstráni z vozidla, ak

preukazu je neobmedzená, ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím nezanikne nárok na parkovací preukaz.

Parkovací preukaz je potrebné umiestniť v prednej časti vozidla tak, aby bola predná časť parkovacieho preukazu jasne viditeľná na účely kontroly.

Parkovací preukaz je určený na uplatnenie výhod podľa § 41 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách. Môže ich používať fyzická

osoba nepoužíva na určený účel.

Parkovací preukaz je oprávnená používať iba fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bol tento preukaz vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny podľa zákona č. 447/2008 Z.z. alebo iným oprávneným orgánom v zahraničí.

Vodič vozidla s parkovacím preukazom nemusí po nevyhnutne potrebný čas dodržiavať zákaz státia. Pritom nesmie ohroziť bezpečnosť cestnej premávky. Týmto oprávnením nie je dotknutá povinnosť vodiča uposlúchnuť pokyn, výzvu alebo požiadavku policajta súvisiace s výkonom jeho oprávnení.

Záver

- V konaní o peňažnom príspevku na kompenzáciu, peňažnom príspevku za opatrovanie a v konaní o posúdení na účely vydania preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím začatom pred 1. januárom 2009, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2008, sa postupuje podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak tento zákon neustanovuje inak.
- Občan, ktorý bol podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 občan s ťažkým zdravotným postihnutím, sa považuje po 31. decembri 2008 za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa zákona účinného od 1. januára 2009.
- Miera funkčnej poruchy občana s ťažkým zdravotným postihnutím určená

podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa z dôvodu nadobudnutia účinnosti tohto zákona neprehodnocuje, ak nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré majú vplyv na určenie miery funkčnej poruchy.

- Ak posudok vypracovaný do 31. decembra 2008 nemôže byť podkladom na rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na kompenzáciu z dôvodu, že nezohľadňuje zmeny ustanovené po 1. januári 2009, príslušný orgán vypracuje posudok podľa zákona účinného od 1. januára 2009.
- Preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím a preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím s potrebou sprievodcu vydané podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 platia do 31. decembra 2013, ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím nie je vyhotovený preukaz podľa zákona účinného od 1. januára 2009.
- Osobitné označenie vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu, ktoré bolo vydané do 31. decembra 2008, platí do 31. decembra 2013, ak neuplynula

doba jeho platnosti alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím nie je vyhotovený parkovací preukaz podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

- Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bolo vydané osobitné označenie vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu do 31. decembra 2008 a neuplynula doba jeho platnosti, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz podľa zákona účinného od 1. januára 2009 na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podanej v období od 1. februára 2009 do 31. decembra 2013, a to bez uhradenia správneho poplatku. O vyhotovení parkovacieho preukazu sa nevydáva písomné rozhodnutie.
- Príslušný orgán určí výšku peňažných príspevkov uvedených v odseku 1 podľa zákona účinného od 1. januára 2009 najneskôr do 31. júla 2009. Ak je výška peňažného príspevku podľa zákona účinného od 1. januára 2009 vyššia ako výška peňažného príspevku, ktorá patrila podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, peňažný príspevok sa

vyplatí od 1. januára 2009 podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

- Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a peňažný príspevok za opatrovanie“, rozumie sa tým „peňažný príspevok na kompenzáciu“.
- Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „sociálna pomoc“, rozumie sa tým aj „podpora sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím“.
- Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „osobitné označenie vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu“, rozumie sa tým „parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím“.
- Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím“, rozumie sa tým „preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím“ alebo „preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom“.